

KÖZÉRDEK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyiltér sora 40 fillér.

Biztonság és helyes megoldás.

Törvényjavaslatot kritizálni lehet, de hangulatot kelteni ellene csak akkor lehet: ha az nem felel meg a célznak. A véderőjavaslatok pedig megfelelnek a célznak s így a közvélemény nem zudul fel ellene. — Megfelel a célznak, hogy védő állapotba helyezi az országot és elfogadható alapon oldja meg a kérdést. Ily törvényjavaslattal szemben nehéz mozgósítani a közvéleményt. E nélkül pedig sikeres ellentállás nem fejthető ki az ellenzéki pártok részéről. Ezért lesz törvény a javaslatból, minden obstrukciós hadjárat mellett is.

Nem szabad és nem lehet szemet hunyni az előtt, hogy a háboru a mai időben nem kicsi dolog, hanem egy rettenetes és kegyetlen mérkőzés, egy küzdelem életre-halálra, mely a vesztes félt amellett, hogy politikai egyéniségétől megfoszthatja, emberöltőkre bénává, nyomorulttá, koldussá teszi.

Európában nincsen számbavehető ország, mely állig nem fegyverkezett volna. Csak mi maradtunk el!... Haderőnk már régóta nem fejlesztettük és viszont a nép katonai terhén sem könnyítettünk, mint más kulturálmok. Pedig hát ha valakinek, úgy nekünk egy erős hadsereg szükségünk van, mert bár birtokállományunkat nem akarjuk növelni, mégis összhelyzetünknel fogva a jövő politikai viharainak centrumában vagyunk. A kívülről jövő veszélynek szele két év előtt már érintett bennünket s nincsen kizárva, hogy belátható időben bekerülünk egy oly politikai fergegbe, melyből csak az erős és jó hadsereg képes bennünket kiragadni.

Ezenkívül politikai szempontból is veszedelmes lenne, ha csak egy közepes hadsereget tartanánk fenn, mind ha mi ennek konzekvenciájaként le is mondanánk politikai befolyásunkról a bennünket is érdeklő események körül és semmi körülmények között nem inoziálnánk háborut, ettől ellenfeleinket nem tarthatjuk vissza, sőt ellenkezőleg, ők ismerve békés voltunkat és hadseregünk közepességét, előkészülve és nekik alkalmas időben fognának bennünket megtámadni. Ebből látható, hogy államilag

is bajszamba menne, ha pénzügyi szempontokat hozva fel, mikor elég rendezett viszonyok közt vagyunk, fősvénykednék és a napfényes, békés jelen elfeledtetné az országgal, hogy a jövő viharos is lehet s ennek következtében helytelenül alkalmazott takarékoságból nem adnánk azt a katonaságnak, mire neki védefejlesztése szempontjából okvetlen szüksége van.

Háboruk ma még szoktak lenni!... Ez pedig a helyes elszámolásra nézve föltötte fontos körülmény, ha egyedül csak a közgazdasági és nem a pénzügyi hadiköltségeket vesszük is tekintetbe, melyek állanak: a hadilétszámra behívott több millió tartalékosnak a polgári életre veszendőbe menő munka és termelő értékéből, mely érték természetesen nagyobb áregységet képvisel, mint a békében bevonuló újonczok munkavértéke: — továbbá a veszendőbe menő emberéletből és elvesző javakból; továbbá az ipar és kereskedelem pangásából vagy megszűnéséből; — és esetleg a győzelmes ellenségnek fizetendő hadiköltségből. A felsorolt közgazdasági veszteségek a háboru nagyságában és tartamához képest sok-sok milliárdra rughatnak.

De egyébként is kétségen felül áll közgazdasági szempontból az, hogy az erős és jó hadsereg a legolcsóbb, mert a háboru gyors befejezését valószínűvé teszi s így a háboru tartamával egyenes arányban álló közgazdasági veszteségeket kevésbíti, továbbá legolcsóbb az erős hadsereg azért is, mert támadólag léphet fel s a küzdelem színhelyét átteve ellenség területre, milliárdnyi értékek megsemmisítésétől mentheti meg az országot, nem is irva arról, hogy a győzelem esélyei az ilyen hadseregnél kétségen kívül nagyobbak, mint a kisebb hadseregnél, mely akcióra alig van képesítve.

A véderőjavaslattal tehát helyesen oldatot meg a kérdés úgy biztonsági, mint a terhek könnyítésében is. Így mindjárt előnyös a régivel szemben, a két éves katonai szolgálat!... Ennek alapján kétszáznegyvenezer ember, aki eddig három évig szolgált, ezentul csak két évig fog szolgálni. Ezt az által érjük el, hogy több újonczot soroznak be, ez

azonban csak annak a demokratikus elvnek a helyes foganatosítása: hogy mindenki szolgáljon. Az egyenlő teherviseelés, ez az igazi egyenlőség!... Az új véderő törvényjavaslat a kétévet szolgáló katonák fegyvergyakorlatát tizenegy hétben, a három évet szolgálókat pedig tizenegy hétben állapítja meg. Ez azt jelenti, hogy az első esetben három, a második esetben hat héttel kevesebbet szolgál valaki, mint tartalékos, éppen abban az időben, amikor már családja és gazdasága van s a szolgálat nehezére esik. De ugyanakkor tervbe van véve — a törvényjavaslatban ez azonban lefektetve nincs, keresztülvitele a pénzügyi viszonyoktól függ, de a terv és jószándék megvan — hogy a katonaviselt ember a kiszolgálás után bizonyos pénzbeli kárpótlásban részesüljön, hogy szolgálata, melyet a hazáért teljesített, némileg megjutalmaztassék.

Minden gazdaember tudja, milyen nagy előny az, ha gyermeke három év helyett csak két évig szolgál, és ha három évet szolgál akkor későbbi könnyítésekben részesül. — Meg van az a jog is, hogy a legény már tizenhétéves korában jelentkezhet katonának és akkor tizenkilenc éves koráig tehát mikor embernyi-emberré kezd válni, már tul van a katonaságon. Ha pedig viszonyai és körülményei olyanok lennének, hogy husz éves korában még el van foglalva, joga van huszonnégy éves koráig elhalasztást kívánni. S mindezeknél lényegesebb, hogy azokat az eseteket, midőn valakinek jogcíme van a katonai szolgálat alóli fölmentésre, pl. özvegy anya gyámolás, vagy munkaképtelen apának egyetlen gyermeke, megkönnyíti, amennyiben a törvényjavaslat megadja a honvédelmi miniszternek azt az engedélyt, hogy méltánylandó esetekben nem szigorúan a törvényhez tartva megadhatja a fölmentést. A katonai büntetőtörvénykönyvben meg le van fektetve Magyarország függetlenségének jeleképpen, hogy a magyar katonaságnál magyar katona fölött magyar bíróság magyarul ítél. Az eljárás a nyilvánosság előtt történik és a vádlottnak súlyos esetekben joga van magát a katonaság előtt ügyvéddel védelmi.

Erre a törvényjavaslatra szüksége volt

az országnak, és kívánatos a törvénynyé válása. Önálló magyar hadsereg hangoztatásával nem lehet háttérbe szorítani ezen törvényjavaslat égető szükségét, mely önálló hadsereget a koalíció sem állít fel. Az ellenzéki taktika nem helyes, ha ezt összekötik kormány buk-tatási céllal, a mely bekövetkezni nem fog s ha — feltéve — de meg nem engedve — ez beállna, célt akkor sem érnének el, mert a munkapárt összetar-tása folytán, a kebeleiből alakulna ki az új kormány és nem holmi új párt egye-süléssel. Az új kormány meg folytatná a katonai javaslatok tárgyalását. És így ok nélkül valóság késettetni a törvény-javaslat átmenését. (Ü. L.)

Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági közgyűlése.

Az obstrukciót előfő javaslatot 111 szóval
14 függetlenségi és 29 román szavazat elle-nében elfogadták.

Puskapóresszá és izgatottá tette a törvény-hatósági bizottság október 10-én tartott őszi rendes közgyűléseinek a hangulatát Versecz városnak a tárgysorozatban szereplő három, különösen az obstrukciót elítélő átirata. Az érdeklődés és a gyűlés lefolyása iránti kíváncsiság, hála a megyei „ellenzék” bohóckodásának, kölegitést is nyert.

Konstatáljuk, hogy az átiratok ellenzői elismerésre méltóan kitétek magukért és ha lyukat nem is beszéltek a bizottság gyomrába, de mindenesetre sikerült a ta-nácskozássra szánt időből egy teljes napot elvesztegetniük.

Az átiratok első szónoka külföldben dr. M a n i u Gyula volt. Hogy mit beszélt, azt benyújtott határozati javaslatából következtetjük, s hogy szépen beszélt, azt hisszük, de sajnálattal vettük észre, hogy neki is, de különösen többi társainak a gyűlés csak alkalom volt a román nyelvvél való tüntet-tesre, pedig véleményünk szerint igazán kár az általános érdeklő tárgyaknál a tanácskozás komolyságának rovására kicsi-nyes érdekeket előterbe tolni.

A főszerepet azonban F o g a r a s i Albert kívánata játszott (hiszen ő benne és általa a nemzet nyilatkozik).

Hogy az obstrukciót miért helyesli, azt meg az ő beszédéből tudjuk, de igazán sajnáljuk, ha ő jogokat védelmez alkotmányunkban más eszközöket találni nem tud, ezt is el-hinnék, hogy a bizottság nem képviseli a megye akaratát, ha t. i. mi is azt tartanók, hogy a nemzet: — Fogarasi és társai!

Egyébiránt mindenesetre az óvatos poli-tikus benyomását tette, mert míg egyelől minden második szavában saját hazafiságát aposztrofálta, hasznosnak találta a választói jog kérdésében a nemzetiséggel is kacér-kodni. Ez feltétlenül szép és előrelátásra mutató vonás.

Nemes ellenfél volt a vitában J a n c s ó Sándor. Mórának és hangjának elegáns, az ellenmeggyőződést is tisztelő tónusa méltán érdemelte meg az egész beszédét kísérő elismerést és figyelmet, de azon következte-tésének helyességét, hogy már maga azon tény, hogy az ellenzék kisebbségben van,

igazolja elveinek igazságát, bátrak vagyunk kötségekbe vonni.

Az átiratok mellett szólt fel dr. M a y e r Ödön. Andrásyira hivatkozva állította és bizonyította, hogy az obstrukció igenis alkotmányos fegyver a kisebbség kezében akkor, midőn a többség határozni akar a közvélemény által még el nem döntött kér-désekben, de máskor visszaélés.

Visszaélés volt az elnök és a gyűlés türel-mével szemben az az eljárás is, melyet R a s s Károly, B o d r o g i János és A s z t a l o s Kálmán pusztán az obstrukció kedvéért jónak láttak követni. A képviselőházban kép-zelték magukat, egész kis főobstrukciót rendeztek vég nélkülinek induló beszédekkel. De a pálmák sem nőnek az égig és R a s s felfedezésre induló Kolumbusának tojásai hála istennek, még elég korán szétörték az elnök tárgyilagos erélyességén.

Külföldben Asztalos Kálmán beszédére egy latin közmondással felelünk: „audiatur et altera pars.”

Veleménye szerint a bizottság nem kép-viseli a megye közhangulatát, mert felerészben virilis tagokból áll. Kérdezzük: méltányos-nak találná-e azt, hogy vagyoni ügyekben csakis azok döntenek a közterhek viselői-nek terhére, akik ezen határozatuk anyagi terhet esetleg nem érzik?

A katonai javaslatok jogosultságát védte dr. M ü l l e r Jenő. Hogy a nemzet — egy-mond — megbújja-e az új terheket, annak megállapításánál legilletékesebb tényező maga a kormány, mely felelősségének tudatában bizonyára való statisztikai adatokra támaszkodik a javaslat megtételénél. Hogy pedig a hadsereg fejlesztése elől nem lehet elzárkózniunk, az nagyhatalmi állásunkból és szövetséges társainkkal való összekötte-tésünkől önként érthető.

T ö r ö k Bertalannak a választói jogról tar-tott beszéde általában lekötötte a figyelmet. Leghatározottabban foglalt állást a nemzeti-ségiéssel kacérkodó függetlenségiékek által hangoztatott általános és titkos választójog megalkotása ellen, mely valójában a kor-mányzatra hivatott nemzeti intelligencia kezéből ragadná ki a vezetést, hogy mar-talekánul dobja annak a felelősség nélküli tömegnek, mely annak idején úgy buktatta Rómát, s mely nálunk is az izgatók és nep-ámitók önző céljaira saját magát dobna oda eszközül. Kifejezte, hogy igenis szük-ség van reformra, de csak annak a fokoza-tos keresztülvitelére, a nemzet tradíciójának és érdekeinek megóvása mellett. Külföldi példákkal igazolta, hogy az általános, egyenlő és titkos választói jog sehol sem lett meg-valósítva az eszme ideális értelmében, mely eszmét, mint jelszavát dobnak be a szélső pártok saját érdekében a tömegbe.

A közgyűlés egyébként mind a három á-tíratra vonatkozólag az állandó választmány javaslatát tette magáévá, mely szerint

a megye közönsége hazafias elkeseredéssel figyeli, hogy az ellenzék az országgyűlés kép-viselőházában munkáját, sőt magát a tanács-kozást is obstrukció által hónapok óta lehe-telenné teszi;

lényegtelen kérdések felett folyton szava-zásra kényszeríti és ekként

a képviselőházat komoly törvényhozási munka helyett neveléses komédiázás színhelyévé ala-csonyítja.

A megye fájdalommal látja, hogy egy törpe kisebbség a házszabály betűi között bujkálva, hazánk legfőbb javát, alkotmányunk legfőbb biztosítékát:

a parlamentárizmust neveltségessé teszi és ekként létalapjában veszélyezteti.

E hazafias gondoktól eltelev, Alsó-Fehér vármegye közönsége is fölemeli szavát és kéri a mélyen t. képviselőházat, hogy *munkaképességének a helyreállításával vessen véget ezen, a szólásszabadságot és parlamen-tárizmust és alkotmányunkat veszélyeztető, immár türelhetlenné vált állapotnak.*

A választói jogra vonatkozólag a válasza-tási törvény nagyobb mérvű kiterjesztését óhajtják, azonban a választóreform meg-alkotását ama feltételhez szeretnék fűzni, hogy első sorban és minden körülmények között

a magyar állam egységes nemzeti jellege

továbbra is megóvassék és biztosíttassék, ne-hogy az új választói jog alapján összetűlő parlament szellemi nivója hanyatlásnak in-duljon. Egyben hangsúlyozza, hogy a vármegye közönsége semmiképp sem talál oly szempontokat, melyek a választói és véderő-törvények egyszerre való megalkotását el-kerülhetlenné avagy csak kívánatosá tenné.

A véderőjavaslatok letárgyalása tekinteté-ben a megye annak az óhajának ad kifeje-zést, hogy az országgyűlés tárgyalása alatt levő

véderőtörvényjavaslat Magyarország területi biztonságának megvédése és politikai súlyának emelése érdekében minél előbb letárgyalassék.

Együttal a vármegye közönsége hangot ad ama óhaja és kívánságának, hogy a magyar nemzet jogosult óhajai a kilenczes bizottsági program, valamint a zászló és jelvénykér-desek helyes megoldása által méltányosan teljesíttessenek.

Az első napon történtek a megejtendő választások is. Az ujonnan szervezett szolga-bírói állásra B a r t ó k Gábor gyakornokot és a közigazgatási bizottságba dr. M a y e r Ödön, Z e y k Dániel, gr. T e l e k y Ádám, dr. M ü l l e r Jenő és dr. S z á s z Pál ta-gokat választották be br. Wesselényi Fe-rencz, Fogarasi Albert, Szalánczy Jenő Rasch Károly és Asztalos Kálmánnal szem-ben. Az ülés folytatását még pár jelenték-telenebb ügy letárgyalása után a főispán este 9 órakor szerda d. u. 3 órára tüzte ki.

A másnapi közgyűlés d. u. 5 óráig tar-tott, melyen a hátralevő tárgyak minden különösebb hozzászólás nélkül fogadtattak el és hagyattak jóvá.

A közgyűlés a főispán elítélésével ért véget.

Karcolatok.

Alsó-Fehér vármegye letört függetlenségi pártja a közgyűlésre felvonult. A főispán reggeltől-estig hagyta őket beszélni. Ők is tudták, hogy hiába beszélnek, s mert tudták, meggyőződésük elfogulatlanságában a bizottsági tagokat meggyanúsították. Bezzeg, ha mellettük s ne ellenük lett volna a nagy többség, nem kezdtek volna feltűnően hize-legni a máskor agyonszidott nemzetiségiékeknek. Csakhogy jelen esetben a vízben fúdkló-lónak az ilyen szalmaszál után való kapkodása nem csak az ő életét nem menti meg, ha-nem a magyar nemzet létét is fenyegeti.

Természetesen Fogarasi volt a nagy vi-táknál mindig az első és utolsó szónok. Bécsset és a szót úgy „mosta”, a hogy csak ő akarta. Hazafüti lelkét szörnyen bántotta, hogy Alsó-Fehér vármegye az obstrukció

HIREK.

feletti vélemény nyilvánításában miért pártolja az elítélő határozatot hozott Versecz városát, s miért nem az ország első városát a gyenge három szavazattal obstrukció mellett nyilatkozó Budapestet. De siet mindjárt kijelenteni, hogy a törvényhatósági közgyűlés vélemény nyilvánítása nem a kialakult közvélemény, hiszen Budapest annak idején mikor minden igaz magyar szemé könybelábbadt, Haynaut diszpolgárának választotta.

A közgyűlés a közbeszólások és szövegmonváások napja volt. A közbeszólások sok derűs jelenetet provokáltak, legtöbbször a Fogarasi bánatára. Hogy a főispán Rastól meg kellett vonja a szót, legjobban fájt Radának. Ez a szép ember, hogy kikelt a színeből, hogy verte dühében az asztalt, mintha korcsmában vagy istállóban lett volna. Fájt, hogy Rass Kolumbus-tojásai, ha nem is váratlanul, de már feltalálás előtt eltörték. Rass is szép ember és ő már okos is, de minék akar olyan nagyon okos lenni akkor, mikor a képviselő urak léhaskodásáról van szó.

Asztalos Kálmán szerint a vármegyék, a míg a koalíció szekerét tolták, a nemzet védőbástyái voltak, most pedig a közvélemény meghazudtolói. Igen, igen az obstrukció szekerén Asztalos Kálmán is rajta ült. Asztalos, az ő legnagyobb sajnálatára, a törvényhatóság választott és nem virilis tagja. S ezért nem tartja helyesnek, hogy a közgyűlési teremben helye legyen azoknak, kik a leginkább független és elfogulatlan gondolkozásuak, a virilisek s hogy hozzászólási joguk legyen például oly anyagi kérdésekhez, a melyekkel járó esetleges anyagi megterheléseket viselniök nekik kell. Nem kell félni, majd ha ő is a virilisek hintójába ülhet, ebben a kérdésben is megváltozik a véleménye.

Jancsó Sándor két dolgot hangoztatott nagyon. Hogy ő egyik függetlenségi párthoz se tartozik. Mintha mondta volna „Isten őrizz!” És hogy ő papi ember. Na ezt be is bizonyította. Ugy temetni senki sem tud, mint ő. De vajjon ki fogja a gyönyörű halotti beszéd után siratni az eltemetett obstrukciót? Fogarasi!

Maniu Gyula óvatosságra inti a törvényhatóságot az obstrukció helyes vagy nem helyességének elbírálása kérdésében. De a választójog kérdésénél már nem ily elővigyázatos és óvatos. A választójogot a legnagyobb mértékben, a legszélsőbb demokratikus alapon óhajtja kiterjeszteni. Természetes ő nemzetiségi és nem nemzeti szempontból gondolkodik. Előbbi így még felhasználhatja, utóbbit amúgy még kihasználhatná. De mi lesz a magyar állammal?

Bodrogi János is, kezében a Közérdeket lobogtatva, délelőtt a szűzbeszédébe belekezdett s annyira tetszett neki, hogy nagy időközrel délután a befejezésnek is nekirugaszkodott.

.....
— Hosszu volt a Fogarasi szónoklata?

— El lehetne vele jutni Verseczig.

— Na a beszédén annál kevesebb lehet elmenni.
.....

— **A nagyenyedi ref. egyházmegye** f. hó 11-dikén tartotta őszi rendes közgyűlését. A közgyűlés ünnepi hangulatban folyt le a szép számmal megjelent egyházi és világi tagok jelenlétében. Jancsó Lajos esperes megnyitó beszédében szép szavakban, általános lelkesedés közben emlékezett meg Sándor János mirisziói ref. lelkész, tb. esperes ötven éves papi jubileumáról. Az érdekes lelkész, kinek valódi papi jelleme és egyházáért égő nemes buzgósága általános tiszteletnek tárgya, az igazgató-tanács és az egyházmegye nevében melegen üdvözölte. Sándor János, a jubilans lelkész, megköszönve a megtisztelő üdvözlést, érdekes és meghatározó szavakban szölt az életében eltöltött ötven esztendőről, a jelennek és jövődőlőnek nagy feladatairól, az egyházmegye elhúnyt nagyjairól s a könnyekig megindulva és megindítva a hallgatóságot áldást imádkozott az egyházra és farsainak szeretetébe ajánlotta magát. Ezen szép ünnepély után templomba mentek a közgyűlés tagjai, a hol br. Bánffy Dezső, a nagy magyar államférfi és kálvinista vezérember emlékezők áldoztak. Az esperes lelkemelő szép imája után Kozma Imre m. Judasi lelkész lépett a szószékre és lelkes beszédben állította a nagy számu közönség elé br. Bánffy nagy jellemét, törhetetlen ragaszkodását és lelkesedését a ref. egyház és a magyar haza ügyeihez s elragadó hévvel hívta fel a ref. egyház híveit, hogy tartsák örök emlékezetben, követendő példának a nagy ferfi lelki tulajdonságait.

— **Vármegyénk a vakokért** Vármegyénk alispánja, báró Bánffy Kázmír átíratban értesítette a kolozsvári vakok intézetét, hogy vármegyénk 70 községe 4—20 korona állandó segélyt ad a vakok intézetének. Községeinknek ez a szép és nemes cselekedete, vármegyénk alispánja odaadó támogatásával, mintegy 3000 korona bevételt biztosít a vakok számára.

— **Az enyedi őszi nagy vásár** holnap pénteken veszi kezdetét állatfelhajtással és tart 3 napig. A kirakovásár hétfőn, 16-án lesz. A készülődések után számítva nagyon népesnek és forgalmasnak ígérkezik.

— **Szüret és a szőlőtermés.** Az idei szüret városunkban az alsó fordulón 17-en kedden, a felső fordulón 18-án szerden lesz. A szőlőtermés közepes, de jó minőségű. A mustra kötött eladások eddigelő hektoliterenkint 42—46 korona között váltakozik.

— **Esküdtszék.** A gyulafehérvári törvényszéken a mult heten vettek kezdetüket Nemes Sámuel kuriai bíró, törvényszéki elnök vezetése mellett az esküdtszéki tárgyalások. Az elbírálás alá került ügyek közül a Fehérvárt történt emberölés volt a legsúlyosabb. Az eset egy tavaszi estén történt, amikor is a sétatér előtti mézarszékek során a régóta bosszút forraló Roska József marosújvári napszámos, az ott katonáskodó Bugnarin Hilár nevű unokaöcsését egy hosszú késsel szíven szúrta. Az esküdtszék a tettest szándékos emberölésben mondta ki bűnösnek és tíz évi fegyházra ítélte.

— **A miniszterelnök vármegyénk alispánjához.** A miniszterelnök igen szép felhívást intézett a szegénysorsu tudóbeteg érdekében vármegyénk alispánjához, hogy a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületnek „Csak egy virágszálat” jeligé alatt ismeretes halottaknap gyűjtését támogassa. A körrendelet a többek között a következőképp szöli: „A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület halálával telten

tapasztalta, hogy a mult évi „virágszál-gyűjtés” igen szép eredményét is elsősorban a hatóságok és hatósági közegek odaadó közreműködésének köszönhetette, épen azért azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy népművelő vállalkozásuak sikere érdekében a szegénysorsu tudóbeteg ügyét ezuttal is a törvényhatóságok támogatásába ajánljam.” Az egyesület a közönség köreiben a tudóvész és az ellene való védekezésről szölo füzetes munkát feg szétosztani. Emellogva még arra is felhívja a miniszterelnök az alispánt, intézkedjek az iránt, hogy a hatósági közegek az egyesület gyűjtöiveinek körühordozása alkalmával a tudóvész és az ellene való védekezést ismertető füzetet a közönség közt osszák szét. — Vármegyénk alispánja minden évben egész lelkével támogatta az egyesületet. Nincs kétségünk abban, hogy ez évben is alispánunk lelkes szózatára a járási főszolgabírák, községi jegyzök és előjáróságok megteszik a maguket a nemzet e szomorú és állandó csapásának enyhítésére.

— **Lövés a gyorsvonatra.** Mult vasárnap este egy eddigi ismeretlen tettes, Nagyenyed környékén a Budapestre menő gyorsvonatra lött. A lövés talált és egy ferfi utast súlyosan megsebesített. Az ismeretlen tettes kipuhatolására szeleskörü nyomozatot indítottak.

— **Elmarad a népfölkelök szemléje is.** A honvédelmi miniszter leiratban értesítette a törvényhatóságokat, hogy a folyó évben a népfölkelök szemléje is elmarad.

TÜZIFA FÜRÉSZELEST

olcsón vállal

Hegyi János Nagyenyed.

Telefon-szám 67.

280 1—

Keresek

3—4 szobás uri lakást lehetőleg különállót, megfelelő mellékhelyiségekkel **november 1-re.**

Szives ajánlatokat elfogad a polgári leányiskola igazgatója:

278 2—

Dr SZLÁVIKNE

Tűzifának a felvágatását elvállalja **Rothe Ernő** villamos motorfűrész tulajdonos.

Előjegyzéseket elfogad: **Dr. Odor Bela** gyógyszerész.

279 2—2

A sétatér végétől nem messze a Levél-szinben egy

villahely-telek,

továbbá a Hosszuban és a Farkaspatakban egy-egy kisebb

gyümölcsös eladó.

Értekezhetni: **Fegyintézet.**

Új bútorok.

Mely áll egy hálószoba berendezés, 4 drb. matt-szekrény, 1 ebédlő divány, 1 ebédlő asztal és több apróságból, költözökódés miatt f. é. október hó 10-ig olcsó árban eladatnak.

Orosz József

műszialosnál

277 2—2

Baromvásár-utca 2. sz.

Legjobb ajándék

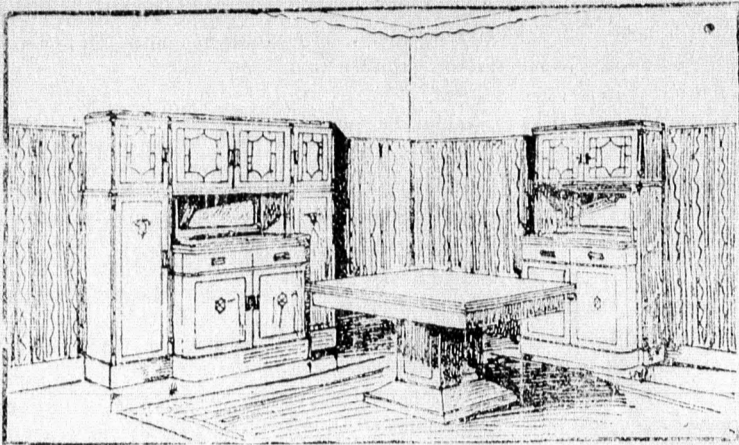
a tartós és olcsó **hazai szőttesáru** Arjegyzéket ingyen s bérmentve küld Lingner György szövőgyára Nagyenyed

BUTOR- RAKTÁR.

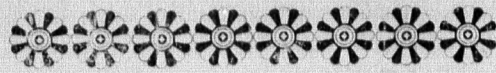
KUNSCHE ANTAL

épület- és bútorasztalos
NAGYENYED,

Szentkirály-utca, a vármegyház és a kórház között.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott butorokban.

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki úri közönségnek felhívni, hogy külföldi utamról haza érkeztem, melyen bevásárlásaimat eszközöltem.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket ma 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék őszi és téli angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állardó nagy raktárt tartok.

N. é. úri közönség nagybecsű pártfogását kérve

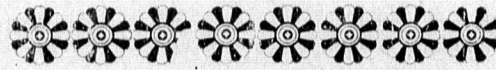
vagyok alázatos szolgálja

GERŐ L., úri szabó.

Nagyenyed, Főter.

221 10—

Gyászruhákat 24 óra alatt készítek.

MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.

TORDA.

Alsófehérmegyei raktárak:

Nagyenyedi főraktár

házi kezelésben

Wohner Rudolfnál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:

Weill Elnánál.

Tóvisen:

Nemayer Mihálynál.

Balázsfalván:

Dániel Ferencznél.

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által és a temesvári nemzetközi kiállításon legnagyobb díjjal, a „Grand prix”-vel kitüntetett

tordai Korona-sörét.

Továbbá bajor módra gyártott sötét

MALÁTA (Bock)

és nehéz világos

dupla márcziusi söreit.

Figyelem!

Csak akkor kap eredeti

tordai Korona-sört,

ha a cég vignettája az üvegen rajta van!

104 1—

A városi jéggyár

összes jégtermelésének eladásával

Winkler János kereskedése

biztatott meg, mely elfogad előjegyzéseket naponkénti szolgáltatásra táblánként 30 fillér árban.

Előjegyzésen kívül egy tábla ára 40 fillér.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható **Klemm Pál** cégnél Szentkirály-utca 128.

44 13—

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.